

Pranešimas spaudai

Liuksemburgas, 2018 m. balandžio 12 d.

„Teikiant ES paramą produktyvioms investicijoms į įmones reikia daugiau dėmesio skirti tvarumui“, – teigia auditoriai

Naujoje Europos Audito Rūmų ataskaitoje teigiama, kad 2000–2013 m. valdant ES regioninės plėtros paramą produktyvioms investicijoms į Europos įmones nebuvo pakankamai dėmesio skirta rezultatų tvarumui. Auditoriai padarė išvadą, kad maždaug vieno iš penkių projektų rezultatai nedarė poveikio juos užbaigus, o dar vienas ketvirtadalis darė poveikį tik iš dalies. Tai visų pirma susiję su nepakankamu dėmesiu tvarumui valdant paramą.

Europos regioninės plėtros fondas padeda finansuoti investicijas į kapitalą arba turtą, skirtas kurti ir išsaugoti tvarias darbo vietas, taikant priemones, kuriomis taip pat skatinamas vietos ir regionų vystymasis. Daugiau kaip 75 milijardai eurų buvo skirti šiam tikslui nuo 2000 iki 2013 m. ir daugiau kaip 68 milijardus eurų planuojama skirti 2014–2020 m.

Auditoriai įvertino, ar šios lėšos buvo valdomos taip, kad būtų užtikrintas išdirbių ir rezultatų tvarumas, ir kokie buvo svarbiausi jam poveikį darantys veiksniai. Jie išnagrinėjo 41 užbaigtą produktyvių investicijų projektą, kuris buvo 2000–2013 m. bendrai finansuotas Austrijoje, Čekijoje, Vokietijoje, Italijoje ir Lenkijoje.

Auditoriai nustatė, kad visuose regionuose, kur buvo atliekamas auditas, buvo vykdomi ES teisiniai tvarumo reikalavimai. Be to, vykdant audituotus projektus iš esmės buvo gauti planuoti išdirbiai ir dauguma atvejų nupirktas turtas ir kiti išdirbiai vis dar egzistavo ir buvo naudojami. Tačiau dažnu atveju nebuvo pasiekta ilgalaikių rezultatų.

„Vykdant daugumą tikrintų projektų buvo gauti numatyti tiesioginiai rezultatai, daugiausia susiję su darbo vietų kūrimu, geresnėmis galimybėmis gauti finansavimą ir paskolas, gamybos ir našumo didinimu. Tačiau penktadaliu atvejų tuo metu, kai jie buvo užbaigti, pasiekti rezultatai ilgiau neišsilaikė“, – sakė už ataskaitą atsakingas Europos Audito Rūmų narys Ladislav Balko.

Šio pranešimo spaudai tikslas – pateikti Europos Audito Rūmų specialiosios ataskaitos pagrindines mintis.

Visa ataskaita pateikta www.eca.europa.eu.

ECA Press

Mark Rogerson – atstovas ryšiams su visuomene

T: (+352) 4398 47063

M: (+352) 691 55 30 63

Damijan Fišer – atstovas spaudai

T: (+352) 4398 45410

M: (+352) 621 55 22 24

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu

@EUAuditors

eca.europa.eu

Be to, beveik pusėje audituotų projektų nebuvo įmanoma įvertinti tvarumo pasibaigus teisiniam tvarumo laikotarpiui, kadangi įgyvendinant projektą ir jį užbaigus informacija ne visuomet buvo renkama ir (arba) todėl, kad audito metu reikalingų dokumentų jau nebuvo archyve.

Keletu atvejų tvarių rezultatų nebuvimas buvo susijęs su veiksniais, kurių paramos gavėjai ir valdžios institucijos aiškiai negalėjo kontroliuoti, kaip antai ekonomikos krizė po 2007–2008 m. arba nacionalinių teisės aktų pakeitimai. Vis dėlto dažnai to priežastis buvo valdymo trūkumai, kaip antai nepakankamas dėmesys tvarumui strateginio planavimo lygmeniu, prastos projektų atrankos, stebėjimo ir ataskaitų teikimo procedūros ir tai, kad valdžios institucijos nenuosekliai taikė taisomąsias priemones, kai nebūdavo pasiekiami nustatyti tikslai.

Auditoriai pažymi, kad 2014–2020 m. laikotarpiu padėtį šiuo atžvilgiu padėjo pagerinti reglamentavimo sistema. Tačiau tam, kad šiuo programos laikotarpiu būtų pasiektas rezultatų tvarumas ir kad laikotarpiu po 2020 m. būtų pagerinta programų koncepcija, reikia imtis papildomų veiksmų.

Auditoriai valstybėms narėms rekomenduoja:

- skatinti tvarius rezultatus daugiau dėmesio skiriant rizikos nustatymui ir mažinimui bei geresnei įvairių tipų įmonių poreikių analizei;
- pagerinti atrankos procedūras ir kriterijus bei stebėjimo ir duomenų teikimo tvarką;
- nustatyti aiškias, su tikslų pasiekimu projektų lygmeniu (jei jie egzistuoja) susietas taisomąsias priemones ir jas nuosekliai taikyti.

Komisija turėtų:

- atskirai išnagrinėti, kokių priemonių valstybės narės imasi dėl projektų rezultatų tvarumo tuo metu, kai yra tvirtinamos veiksmų programos;
- užtikrinti, kad valstybės narės nuosekliai taikytų aiškias taisomąsias priemones, įskaitant susigrąžinimo priemones, tais atvejais, kai projektai neatitinka ES teisinių tvarumo reikalavimų.

Be to, Komisija ir valstybės narės turėtų užtikrinti, kad atliekant vertinimus būtų sistemingiau atsižvelgiama į projektų rezultatų tvarumą, siekiant geriau pasirengti būsimoms paramos įmonėms schemoms.

Pastabos leidėjams

Parama produktyvioms investicijoms iš Europos regioninės plėtros fondo šiuo metu apsiriboja tik MVĮ. Vis dėlto ja gali pasinaudoti ir didelės įmonės, jei investicijos yra susijusios su bendradarbiavimu su MVĮ ir prisideda prie mokslinių tyrimų, technologinės plėtros ir inovacijos stiprinimo arba perėjimo prie mažo anglies dioksido kiekio ekonomikos.

Specialioji ataskaita Nr. 8/2018 „ES parama produktyvioms investicijoms į įmones – daugiau dėmesio reikia skirti tvarumui“ paskelbta 23 ES kalbomis Europos Audito Rūmų interneto svetainėje (eca.europa.eu).